

رهنامه نیروهای مسلح در "مقابله با ضدانقلاب" در منطقه شمال غرب و غرب

کشور از پیروزی انقلاب اسلامی تا پایان ۱۳۹۹

داود آقا محمدی^۱، شهاب شریفی^۲، الماس اسلامی^۳

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۱۰/۰۵

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۱۲/۰۵

چکیده

این تحقیق با هدف مستندسازی رهنامه فرماندهان نیروهای مسلح در مقابله با ضد انقلاب، در مناطق شمال غرب و غرب طی سال‌های بعد از پیروزی انقلاب اسلامی ایران تا پایان سال ۱۳۹۹ صورت گرفته است. سؤال اصلی تحقیق عبارتست از اینکه: رهنامه فرماندهان نیروهای مسلح در مقابله با ضدانقلاب در منطقه شمال غرب و غرب کشور از پیروزی انقلاب اسلامی تا پایان سال ۱۳۹۹ چه بوده است؟ گردآوری داده‌ها از طریق مطالعات کتابخانه‌ای و اسناد بالادستی نظام با استفاده از ابزار فیش برداری و مطالعات میدانی از طریق مصاحبه با ۱۵ نفر از فرماندهان و مسئولین یگان‌های ارتش، سپاه و فراجا طی سال‌های دوره این تحقیق در مناطق مذکور تا مرحله اشباع داده‌ها انجام شده و به روش تحلیل محتوای کیفی تجزیه و تحلیل و نتیجه‌گیری انجام شده است. یافته‌های تحقیق مبین هشت مورد رهنامه و یک مورد آثار و پیامدهای راهبردی بکارگیری رهنامه می باشد. واژگان کلیدی: مستند سازی، رهنامه، فرماندهان ن.م، شمال غرب و غرب، ضد انقلاب،

۱. استاد دانشگاه فرماندهی و ستاد ارتش جمهوری اسلامی ایران نویسنده مسئول mohamad22b@gmail.com

۲. استادیار دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی

۳. دکترا و پژوهشگر پژوهشکده جنگ های نامنظم و توسعه پدافند داخلی پژوهشگاه دفاع مقدس

مقدمه

گروهک‌های معاند نظام با حمایت دشمنان خارجی نظام ج.ا.ایران پس از پیروزی انقلاب اسلامی در بهمن ۱۳۵۷ به منظور آسیب رساندن به منافع و هدف‌های ملی و تجزیه کشور در قالب جنگ‌های نامنظم (که یکی از شاخه‌های سه‌گانه عملیات ویژه می‌باشد)، اقدام به عملیات تروریستی، خرابکاری و براندازی در مناطق مختلف کشور از جمله شمالغرب و غرب نمودند. به‌طور کلی این اقدامات به منظور بهره‌برداری از آسیب‌پذیری‌های نظامی، سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و روانی و نابسامانی‌های بعد انقلاب به اجرا درآمد.

رخدادهای مسلحانه مناطق شمال غرب و غرب کشور پس از پیروزی انقلاب اسلامی و ظهور و نسج هم‌زمان احزاب و گروهک‌های معاند با نظام مقدس ج.ا.ایران تا پایان جنگ تحمیلی عراق علیه ایران و پس‌از آن و تا کنون، تهدیدی جدی علیه حاکمیت و تمامیت ارضی کشور است که حضور مؤثر نیروهای مسلح ج.ا.ایران در مناطق مزبور و تلاش‌های قابل‌توجه آنها در مقابله با ضدانقلاب، در جهت حفظ و تقویت امنیت، تجارب ارزشمندی را در خود جای داده است که به منظور استفاده آیندگان نیاز است در قالب رهنامه احصا گردند.

در این خصوص، احصای رهنامه، فرماندهان سطح راهبری در مناطق امنیتی کشور طی سالیان متمادی و پیامدهای مثبت و منفی حاصل از آنها در مقابله با ضدانقلاب و توسعه و امنیت این مناطق می‌توانند چراغ راهی برای فرماندهان و مدیران سطوح راهبردی لشگری و کشوری جهت دستیابی به امنیت پایدار این مناطق در حال و آینده باشند. همچنین تصمیم‌سازان، تصمیم‌گیرندگان و سیاست‌گذاران امور امنیت کشور، برای مقابله با تهدیدات گوناگون در مناطق امنیتی کشور به طرح‌هایی نیاز دارند که از آینده‌های ممکن، محتمل و مرجح (مطلوب)، تصویری را ارائه نمایند.

درس آموخته‌های راهبردی فرماندهان نیروهای مسلح در مقابله با ضدانقلاب به منظور تأمین امنیت در مناطق شمال غرب و غرب کشور، یکی از منابع قابل‌اتکا محسوب می‌شوند که هنوز در قالب رهنامه، دسته‌بندی و اولویت‌دهی نشده‌اند تا برای آیندگان قابل بهره‌برداری باشند. در حقیقت دانش ضمنی آنان به دانش تصریحی تبدیل نشده است؛ بنابراین، مسئله این

تحقیق، فقدان رهنامه، فرماندهان نیروهای مسلح در مقابله با ضدانقلاب در جهت تأمین امنیت پایدار در منطقه شمال غرب و غرب کشور " است.

مبانی نظری

پیشینه‌های انجام شده در این حوزه که مورد بهره برداری قرار گرفته است به شرح زیر می باشد:

عنوان	راهبردهای جمهوری اسلامی ایران در مقابله با ضدانقلاب مسلح در استان‌های آذربایجان غربی و کردستان از سال ۱۳۵۷ تا سال ۱۳۹۸
یافته	❖ اهم رخداد‌های دهه اول، دوم، سوم و چهارم انقلاب ❖ فرامین و تدابیر امامین انقلاب در بحث کردستان ❖ سند راهبردی توسعه امنیت پایدار مردمی در غرب و شمال غرب کشور (۱۳۹۲-۱۴۰۴) ❖ مصوب شورای توسعه امنیت پایدار غرب کشور ۱۳۹۲ ❖ تدابیر فرماندهان قرارگاه حمزه سیدالشهدا (علیه السلام) ❖ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران ❖ سیاست‌های کلی برنامه پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران ❖ مصوبات شورای توسعه امنیت پایدار شرق و غرب مبنی بر تدوین بسته امنیتی ۵ مسئله ❖ تدابیر کلی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی برای منطقه غرب و شمال غرب ❖ تدابیر طرح‌ریزی و هدایت (فرماندهی و کنترل) ❖ تدابیر نظامی ❖ تدابیر امنیتی و اطلاعاتی ❖ تدابیر فرهنگی و عملیات روانی ❖ تدابیر سیاسی - اجتماعی
محقق	سرتیپ پاسدار دکتر حسن رستگار پناه ۱۴۰۰

جدول - ۱: پروژه‌های تحقیقاتی

عنوان	درس آموخته‌های عملکرد فرماندهی و کنترل پدافند هوایی در جنگ ایران و عراق
یافته	در این تحقیق مشخص شد که: الف- تبعیت کارکنان شبکه فرماندهی و کنترل پدافند هوایی از وحدت فرماندهی و انسجام درون سازمانی در ارتقای توان رزم و افزایش اثربخشی این شبکه نقش مؤثر داشته است. ب- تزریق روحیه خودباوری در اجزای شبکه فرماندهی و کنترل پدافند هوایی منجر به ارتقای توان رزم این سازمان نظامی شده است. پ- تغییر شیوه نبرد در مقاطعی از

سال‌های دفاع مقدس منجر به ارتقای توان رزم پدافند هوایی شده است. ت- در شرایط تحریم و ناکارآمدی دفاع هوایی هوا پایه، پدافند هوایی زمین پایه در صورت چالاکي و چابكي در بهره‌گيري از جنگ‌افزارها و تغيير شيوه نبرد مي‌تواند جايگزين مناسبی برای دفاع هوایی هوا پایه باشد. ث- بهره‌گيري از سامانه‌های راداري كشوري نظير سازمان هواپيمايي كشوري و ساير نيروهاي نظامي منجر به تكميل چرخه اطلاعات دريافتي در پروسه كشف و انجام وظايف شبكه فرماندهي و كنترل پدافند هوایی خواهد شد. ج- هماهنگي هر چه بيشتر سامانه‌های راداري و زمين به هوا و همچنين فاشا منجر به تقويت توان رزم خواهد شد. درواقع تقويت سامانه فرماندهي و كنترل پدافند هوایی و يکپارچگي آن شبكه در افزايش توان رزم پدافند هوایی تأثير مستقيم داشته و نتايج مستقيمي در بر خواهد داشت.	
رضا جهان فر، مسعود مقدس، مهدي بصيري، علي‌رضا خلعتبري، فهيمه كرمي ۱۳۹۹	محقق

جدول - ۲: مقاله‌ها

جمع‌بندی پیشینه‌های مرتبط با پروژه: مطالعات پیشین به درس‌آموخته‌های راهبردی

فرماندهی در رابطه با مقابله با ضدانقلاب، در منطقه شمال غرب و غرب نپرداخته‌اند. از این رو احصاء درس آموخته‌ها در حوزه رهنامه ، آثار و پیامد بکارگیری رهنامه در مناطق مذکور از نوآوری این تحقیق محسوب می‌گردد.

رهنامه: شامل مجموعه‌ای از عقاید، نظریه‌ها، اصول و قواعد اساسی و بنیادی است که مورد باور، اعتقاد و حمایت پیروان یک مکتب بوده و معمولاً توسط نظریه‌پردازان مهم، در شاخه‌های مختلف علوم ابراز می‌شود و راهنما و هادی طراحان و سیاست‌گذاران و دولتمردان در طرح‌ریزی و مجریان در اجرای عملیات قرار می‌گیرد. اصول فاقد قدرت قانونی است و به کار بردن آن مستلزم قوه تشخیص و درک مقتضیات و تصمیم‌گیری صحیح و منطقی می‌باشد. (دانشگاه عالی دفاع ملی، ۱۳۹۲)

ضد انقلاب: گروه‌های مسلحی که علیه ج.ا.ا. اقدامات تروریستی مسلحانه انجام داده اند؛ اعم از

گروه‌های مسلح قومی و مذهبی. (دانشگاه فرماندهی و ستاد ارتش ، ۱۴۰۰)

مفهوم مستندسازی: مستندسازی یعنی ثبت (مکتوب نمودن)، گردآوری، تنظیم و تدوین، دسته‌بندی و نگهداری اطلاعات، مفاهیمی که خود از فعالیتی هدفمند، دقیق و منظم حکایت دارد. بررسی مفاهیم فوق نشان می‌دهد که همه آن‌ها بر حفظ و نگهداری اطلاعات تکیه می‌کنند. وجه اشتراک اقدامات مستندسازی مبتنی بر مکتوب نمودن بخشی از دانسته‌ها و آگاهی‌های انسان است.

مستندسازی برقراری ارتباط اسنادی بین اقدام‌های مختلف انجام یک فعالیت یا مجموعه‌ای از فعالیت‌هاست که تحقق آن مستلزم:

- فعالیت‌های موردنظر در جهت تأمین هدف یا هدف‌های خاصی سازمان‌دهی شده باشد.
- راه‌کارهای اجرایی و اقدام‌های ضروری راجع به هر فعالیت از قبل مشخص و تعریف‌شده باشد
- مرجع ذی‌صلاحی انجام آن را به تصویب رسانیده و سازمان مجری و نیروهای دست‌اندرکار آن شناسایی و معین‌شده باشند.
- نتایج فعالیت‌ها و آثار مترتب بر آن، اعم از مثبت یا منفی بنا بر پیش‌بینی معین و مشخص‌شده باشند. (جعفری مقدم، ۱۳۸۳: ۵)

روش‌شناسی تحقیق

این تحقیق چون مطالعه وقایع گذشته را توصیف می‌کند، تاریخی محسوب شده و به روش تحلیل محتوی، داده‌های حاصله از مصاحبه‌ها تحلیل می‌شود. فن تحلیل محتوا بر اساس واحد جملات است که عبارت است از: استخراج مفاهیم از تجزیه عناصر تشکیل دهنده هر مصاحبه و تقطیع موضوعی آن به تفکیک سؤال‌ها، یافتن مؤلفه‌ها از کنار هم قراردادن مفاهیم مشابه و قابل دسته‌بندی، یافتن محورها از کنار هم قرار دادن مؤلفه‌های مشابه و قابل دسته‌بندی.

جامعه آماری و حجم آن: جامعه آماری این تحقیق فرماندهان و معاونین لشکرها و قرارگاه‌های منطقه‌ای شمال غرب و غرب ارتش و سپاه و فرماندهان استانی نیروی انتظامی هستند که از پیروزی انقلاب اسلامی تا پایان سال ۱۳۹۹ در مناطق مزبور مسئولیت داشته‌اند و در مقابله با فعالیت‌ها با ضدانقلاب مقابله، و نقش‌آفرینی کرده‌اند و هم‌اکنون در دسترس محقق می‌باشند. برابر بررسی بعمل آمده ۱۵ نفر شناسایی شدند

نمونه، روش نمونه‌گیری و حجم آن: در تحلیل محتوای اسناد و مدارک نیز مثل مطالعه رفتار انسان‌ها، مشاهده مستقیم تمامی موارد اغلب ممکن و مقدور نیست و محقق در بیشتر موارد مجبور است نمونه‌گیری کند. شیوه‌های نمونه‌گیری در تحلیل محتوی نیز همانند نمونه‌گیری در سایر روش‌های تحقیق متنوع است؛ و ممکن است در سطوح مختلف کلمات، عبارت‌ها، پاراگراف‌ها، کتاب‌ها و امثال آن و به‌تناسب از فنون نمونه‌گیری تصادفی و غیر تصادفی استفاده شود. البته قدم اول فراهم کردن چارچوب نمونه‌گیری یا فهرست واحدهایی

است که نمونه باید از بین آن‌ها انتخاب شود. گام بعدی تعیین روش نمونه‌گیری و درنهایت انتخاب نمونه موردنظر با استفاده از روش تعیین‌شده می‌باشد (صدیق سروستانی، ۱۳۷۵: ۱۱۶)؛ بنابراین روش نمونه‌گیری هدفمند و در دسترس است و حجم نمونه بستگی به اشباع نظری داده‌ها دارد، به عبارتی تا اشباع نظری داده‌هاست، بنابراین از بین ۴۰ نفر جامعه آماری برابر نظر استاد محترم ناظر با توجه به سطح مشاغل، میزان در دسترس بودن و آمادگی همکاری با تیم تحقیق تعداد ۱۵ نفر بصورت هدفمند انتخاب شد و پس از شروع مصاحبه تا تعداد ۱۵ نفر اشباع داده‌ها حاصل شد.

روش‌های گردآوری اطلاعات: روش‌های گردآوری اطلاعات کتابخانه‌ای و میدانی و به شرح زیر می‌باشند:

صورت‌بندی پرسش تحقیق: در این تحقیق سؤالاتی متناسب با درس آموخته‌های راهبردی فرماندهان ن.م پیرامون ابعاد درس آموخته راهبردی فرماندهان ن.م در مقابله با ضدانقلاب شامل: دکترین، سیاست، اهداف و اقدامات راهبردی انتخاب رویکرد تحلیل محتوی (جایگاه نظریه و یا مفاهیم خاص موردنظر در پژوهش): رویکرد انتخابی این تحقیق تمرکز روی مفاهیم خاص مرتبط با درس آموخته‌های راهبردی (دکترین، سیاست، اهداف و اقدامات راهبردی) است تا بتوانیم از آن طریق به اهداف تحقیق نائل شویم

انتخاب جامعه آماری: ابتدا ۴۰ نفر واجد شرایط تعیین شد و سپس ۱۵ نفر که به لحاظ شغلی و تجربه بالاتر بوده و توانایی و میل به همکاری با تیم تحقیق را داشته و در دسترس هم بود بعنوان جامعه آماری انتخاب شد. سپس دعوتنامه‌ای برای مصاحبه شوندگان تنظیم و از آنها دعوت شد تا در سالن جلسات دعا حضور بهم رسانند. و پس از توجیهات لازم جهت انجام مصاحبه توسط مجری تحقیق با حضور و راهنمایی‌های ارزشمند ناظر محترم نسبت به پاسخ به پرسش‌های ساختارمند مصاحبه اقدام کنند.

نمونه‌گیری: مصاحبه تا اشباع داده‌ها تا ۱۵ نفر انجام شد.

کدگذاری: هر سه مرحله کدگذاری شامل کدگذاری باز، بسته و محوری بر اساس پاسخ به سؤالات مصاحبه‌ها صورت گرفت

اجرای کدگذاری و جمع‌آوری داده‌ها: ثبت تجارب با محوریت ابعاد درس آموخته‌های راهبردی و استخراج آموخته‌های قابل استحصال از تجارب

اعتبار و پایایی: با استفاده از روش اعتبار سنجی داده‌های کیفی انجام شد.

تحلیل: شناسایی و دسته‌بندی محورهای مشترک درس آموخته‌ها بر اساس تحلیل داده‌های گردآوری‌شده انجام شد.

ابزارهای گردآوری اطلاعات: ابزارهای گردآوری داده‌ها، مصاحبه نیمه ساختاریافته و فیش‌برداری از اسناد و مدارک موجود است.

روش تجزیه و تحلیل اطلاعات: برای تجزیه و تحلیل یافته‌های این تحقیق از تکنیک تحلیل محتوای کیفی داده‌ها (کدگذاری باز / کدگذاری بسته / کدگذاری محوری) بهره گرفته شد.

چگونگی تهیه سؤالات مصاحبه و روایی و پایایی آن: یکی از مسائل جدی در تحلیل محتوا، قابلیت اعتماد تحلیل محتوای صورت پذیرفته می‌باشد. روش‌های مختلفی برای تعیین قابلیت اعتماد در تحلیل محتوای ارائه شده‌اند که منطق تمامی آن‌ها را همان مفهوم در کلیدی قابلیت اعتماد که تکرارپذیری می‌باشد، تشکیل می‌دهد. این تکرارپذیری که در بیشتر آثار روشی به آن اشاره شده است اغلب از طریق کدگذاری به وسیله داوران مختلف مورد بررسی قرار می‌گیرد (هولستی ۱۳۷۲: ۱۳۹۱: ۲۱۲). یکی از محدودیت‌های بسیاری از پژوهش‌ها دسترسی به داورانی است که آموزش‌دیده باشند بدین معنی که با ادبیات نظری و فضای مفهومی تدوین‌شده آشنایی لازم را داشته باشند. با توجه به امکانات و محدودیت‌های مالی، بسیاری از پژوهش‌ها این امکان را عملاً ندارند. از این‌رو باید سعی شود با استفاده از روش آزمون-آزمون مجدد توسط پژوهشگر در دو مقطع زمانی قابلیت اعتماد مقولات و ارزیابی صورت‌پذیرفته مورد بررسی قرار گیرد. بدین منظور تمامی منابع باید به صورت کامل مجدداً کدگذاری شده و کدگذاری جدید با کدگذاری مرحله اول مورد مقایسه قرار گیرد. غالباً در روش آزمون-آزمون مجدد در سنجش پایایی، با حصول همبستگی بالاتر از ۰.۸ بین دو مقطع در آزمون‌ها، می‌توان فرض کرد که مقولات تنظیم‌شده دارای پایایی هستند (دواس، ۱۳۸۷: ۶۲).

البته یکی از مسائلی که چنین روشی با آن مواجه می‌باشد، مسئله یادآوری است. ای بسا پژوهشگر در مقطع دوم از کدگذاری عملکرد خود در مرحله اولیه را به یاد داشته باشد و بار

دوم نیز کدگذاری خود را بر مبنای همان قرار دهد. این مسئله‌ای اجتناب‌ناپذیر است ولی یکی از راه‌هایی که می‌توان برای کاستن از آثار منفی این امر در تعیین قابلیت اعتماد به کار برد، ایجاد فاصله زمانی مناسب بین دو مقطع کدگذاری می‌باشد. توصیه می‌شود در پژوهش‌ها با لحاظ این نکته و ایجاد یک‌فاصله سه‌ماهه در بین کدگذاری اولیه و ثانویه سعی شود تا حدود زیادی این نقیصه مرتفع گردد و از آثار کدگذاری اولیه بر روی کدگذاری ثانویه کاسته گردد.

همان‌طور که اشاره گردید، فرمول‌های مختلفی برای محاسبه قابلیت اعتماد وجود دارند که با در نظر گرفتن ملاحظات مذکور می‌توان کاربست آن‌ها در مورد این پژوهش را به‌صورت خلاصه‌شده زیر آورد که درواقع مشابه فرمولی می‌باشد که دکتر ازکیا در کتاب روش‌های کاربردی تحقیق برای تعیین قابلیت اعتماد در تحلیل محتوی معرفی کرده‌اند: (ازکیا؛ دربان آستانه، ۱۳۸۹: ۱۳۹۳):

$$Re = 2M / (M_1 + M_2)$$

Re = ضریب قابلیت اعتماد،

M_1 = تعداد مضامین شمرده‌شده در مقطع زمانی اول،

M_2 = تعداد مضامین شمرده‌شده در مقطع زمانی دوم و

M = تعداد مضامین شمرده مشترک در بین دو مقطع زمانی می‌باشند.

قابلیت اعتماد تحلیل محتوای مصاحبه شوندگان ابتدا به تفکیک هر سؤال انجام شد و سپس برابر جدول زیر نتیجه زیر درج گردید:

قابلیت اعتماد (%)	مضامین مشترک	مضامین شمارش‌شده، دور دوم (M_2)	مضامین شمارش‌شده، دور اول (M_1)	فراوانی مصاحبه‌ها
$Re = \frac{2M}{M_1 + M_2}$	در دور اول و دوم (M)			
۸۶٪	۲۵۱	۲۹۰	۲۹۲	مصاحبه‌شوندگان

جدول-۳: جدول قابلیت اعتماد تحلیل محتوای مصاحبه‌ها

تجزیه و تحلیل داده‌ها و یافته‌های تحقیق

با توجه به داده‌های جمع آوری شده و مصاحبه با خبرگان که دارای شرایط جامعه آماری بوده نسبت به جمع آوری اطلاعات و تجزیه و تحلیل آن توسط خبرگان و تیم پژوهش جدول زیر احصاء گردید:

(۱) چه اصولی بر انواع تصمیمات فرماندهان حاکم بود؟		
کدگذاری محوری	کد گذاری بسته	کد گذاری باز (مفهوم سازی)
(۱) اصل آموزش‌های همگانی و نظامی کاربردی متناسب با منطقه و دشمن	آگاه سازی و اجرای آموزش‌های همگانی مردمی آموزش‌های کاربردی نظامیان خاص منطقه	تربیت و آموزش نیروهای بومی و آگاه سازی مردم از جنايات ضد انقلاب
		بهره‌گیری از هوش و دانش نظامی در مقابله با دشمن
		اجرای آموزش‌های عمومی و خاص منطقه و کاربردی مخصوص نبرد در کردستان
(۲) اصل جداسازی، محاصره، انهدام و انسداد عقبه دشمن	تجهیز و سازماندهی نیروهای مخالف رژیم بعث	تجهیز و سازماندهی گروه‌های مخالف رژیم بعث عراق در مناطق شمال غرب و کردنشین عراق، و انتقال ناامنی به درون کشور عراق
		به دست آوردن ابتکار عمل در انهدام دشمن و ایجاد ناامنی فقط برای خرابکاران، گروهک‌های ضد مردمی

(۱) چه اصولی بر انواع تصمیمات فرماندهان حاکم بود؟		
کدگذاری محوری	کد گذاری بسته	کد گذاری باز (مفهوم سازی)
	قابلیت نیروهای مسلح در برقراری نظم و امنیت به رغم شرارت‌های ضد انقلاب	ایستادگی نیروهای مسلح در برابر تجزیه‌طلبی ضدانقلاب و برخورد قاطع و شدید با ضد انقلابیون
		مدیریت بحران‌هایی که پی در پی می‌آید.
		تعیین مسئولین انقلابی در رأس امور نظامی و دولتی
		یکپارچه سازی و هماهنگی در اقدامات و ارزیابی راهبردی نتایج
(۳) اصل امنیت مردم پایه	سازماندهی، توسعه مشارکت مردمی و بکارگیری مردم بومی در مقابله با اشرار و تحکیم امنیت عمومی	عضوگیری از بین مردم مستعد برای مقابله با اشرار و ضد انقلاب
		سازماندهی و بکارگیری افراد بومی در مقابله با ضد انقلاب
		مسلح کردن هوشمندان و شرافتمندان اکراد
	اعتمادسازی و بسیج نیروهای مردمی در مقابله با ضد انقلاب	پشتیبانی انسانی در مقابله با ضد انقلاب و بسیج نیروهای مردمی و استفاده از آنها در سازمان نظامی، انتظامی، امنیتی و اداری
		ایجاد زمینه لازم برای پیوستن گسترده اقشار مردم به صف انقلاب
	جدا سازی صف مردم از ضد انقلاب	جداسازی مردم از خرابکاران
		جداسازی ضدانقلاب و تجزیه‌طلب از بدنه ایرانیان
		جداسازی صف مردم و ضدانقلاب جدا سازی صف مردم از ضد انقلاب
		جداسازی صف مردم از تروریست‌ها
		رفتار ملاطفت‌آمیز و مهربان با مردم
		احترام به بزرگان و محترمین مردمی
		تأمین نیازمندی‌های هر فرد متناسب با سایر مناطق کشور

(۱) چه اصولی بر انواع تصمیمات فرماندهان حاکم بود؟		
کدگذاری محوری	کد گذاری بسته	کد گذاری باز (مفهوم سازی)
		توجه ویژه به کرامت مسلمانان
		جداسازی برخورد با تروریست‌های مزدور بیگانگان از مردم
	اشراف اطلاعاتی مردم پایه با رعایت اصل حیطه بندی	اشراف اطلاعاتی از عمق حرکت دشمن برای ضربه زدن به ضدانقلاب و مشارکت دادن مردم در کسب اطلاعات با رعایت اصل حیطه بندی
(۴) اصل نبرد بر اساس آموزه‌های اسلامی	تقویت روحیه معنوی و اعتقادی رزمندگان	رعایت اخلاق اسلامی و مهربانی رزمندگان با هم و تقویت روحیه اعتقادی و شهادت طلبی در مناطق ر
	توسعه و تقویت تبلیغ و آگاه سازی عناصر ضد انقلاب جهت جدا شدن از صف ضد انقلاب	دریغ نکردن از ایجاد هر زمینه برای به تسلیم کشاندن فریب خوردگان و جلوگیری از کشته شدن آنها به سمت ضد انقلاب
		تقویت انگیزه ضد انقلاب برای تسلیم شدن و پیوستن به نیروهای انقلاب
		برخورد قاطع با سران تروریست‌های خود فروخته
		رعایت شئونات اسلامی و انسانی در برخورد با اسراء
		فریب مردم بوسیله تبلیغات و وعده‌های پوچ توسط ضد انقلاب
		عفو فریب خوردگان مردمی و بازگشت به زندگی شرافتمندانه
		ایجاد پایگاه‌ها و پاسگاه‌های امنیتی برای جلوگیری از دسترسی ضدانقلاب به روستاها و ضرورت حفظ اماکن و پادگان‌های نظامی
(۵) تاکید بر بکارگیری اصول جنگ	تاکید بر کاربرد اصول جنگ به ویژه تأمین و غافلگیری	ایجاد پایگاه‌ها و پاسگاه‌های امنیتی برای جلوگیری از دسترسی ضدانقلاب به روستاها و ضرورت حفظ اماکن و پادگان‌های نظامی
	تاکید بر بکارگیری اصول و قواعد اساسی رزم	بسیج نیروها
		استقرار یگان‌ها تابع شرایط محیط و توان دشمن بود
		سهولت پشتیبانی نیروهای خودی در منطقه
		ترکیبی بودن جنگ در مقابله با ضد انقلاب و حامیان آنها
		تخلیه هیجانات و احساس ادای تکلیف به اصول و

(۱) چه اصولی بر انواع تصمیمات فرماندهان حاکم بود؟		
کدگذاری محوری	کد گذاری بسته	کد گذاری باز (مفهوم سازی)
		مقررات جنگی
		تقدم دفاع بر حمله جهت جلوگیری از آسیب رسیدن به مردم
		هماهنگی آتش و مانور در مقابله با ضد انقلاب
(۶) تاکید بر بکارگیری اصول اساسی رزم	توجه به اصول جنگ نامنظم به ویژه سرعت، دقت، و اصل دفاع و تهاجم در عمق	رعایت اصل غافلگیری و ضرورت توجه به اصول و تاکتیک‌های جنگ نامنظم
		اجرای عملیات پدافندی برای به‌دست گرفتن ابتکار و ضرورت آمادگی دائمی و غافلگیری نشدن
		رعایت اصول و ملاحظات پدافندی همانند پدافند در عمق، توسعه، پدافند داخلی، پدافند به‌صورت نقاط اتکا و پدافند نقطه‌ای
(۷) اصل وحدت فرماندهی و وحدت ملی	وحدت و همدلی بین فرماندهان و کارکنان	وحدت و همدلی بین فرماندهان و کارکنان و رعایت وحدت فرماندهی
		پشتیبانی مالی و هدایای مردمی در مقابله با ضد انقلاب
		گسترش مردمیاری به صورتی که مردم از تماس با ضدانقلاب و جدایی طلب گریزان باشند
	توسعه فعالیت‌های مردم یاری در جهت رعایت حقوق عمومی مردم و جلوگیری از تماس با ضد انقلاب	توسعه و پدافند داخلی

جدول - ۴: کدگذاری بسته و محوری اصول حاکم بر انواع تصمیمات

منبع: محقق یافته بر اساس تحلیل مصاحبه با خبرگان

(۲) آثار و پیامدهای کاربرد اصول چه بود؟		
کدگذاری محوری	کد گذاری بسته	کد گذاری باز (مفهوم سازی)
پاکسازی منطقه از ضد انقلاب و تأمین امنیت	انهدام و پاکسازی منطقه از ضد انقلاب تأمین مرز و توسعه همه جانبه	بیرون راندن ضد انقلاب از کشور
		هدف مبارزه نجات مردم و پاکسازی منطقه از ضد انقلاب است
		بیرون راندن دشمن از سرزمین خودی و کوتاه کردن دست ضدانقلاب
		تأمین مرز و جلوگیری از پیشروی دشمن بعثی، پاکسازی مناطق آلوده به حضور ضد انقلاب، توسعه استان‌های مرزی در شمال غرب و بخش‌هایی از غرب کشور از نظر عروس اقتصادی، رفاهی و فرهنگی و امنیت عمومی منطقه
		حفظ سرزمین و حفظ یکپارچگی کشور و جلوگیری از تجزیه کشور

جدول ۵: کدگذاری بسته و محوری آثار و پیامدهای بکارگیری اصول حاکم بر انواع تصمیمات

منبع: محقق یافته بر اساس تحلیل مصاحبه با خبرگان

(۳) قواعد و ملاحظات اساسی مورد توجه در انواع تصمیمات و بکارگیری یگان‌ها چه بود؟		
کد گذاری محوری	کد گذاری بسته	کد گذاری باز (مفهوم سازی)
(۱) بکارگیری قواعد اساسی رزم بر حسب وضعیت	پرهیز از عملیات شبهانه	انجام عملیات با ملاحظه روشنایی صبحگاهی و شناخت شرایط و موقعیت زمانی و مکانی در همه تصمیمات
		عدم جنگ شبهانه و پاکسازی معابر در شب به‌عنوان یک اصول پذیرفته
		حرکت به صورت تاکتیکی و اشغال مناطق مورد نظر و حفظ هدف به صورت شبهانه‌روزی و پاکسازی مناطق اطراف واگذاری

(۳) قواعد و ملاحظات اساسی مورد توجه در انواع تصمیمات و بکارگیری یگان‌ها چه بود؟		
کد گذاری باز (مفهوم سازی)	کد گذاری بسته	کد گذاری محوری
بکارگیری اصول و قواعد رزم در کوهستان و جنگل و به کارگیری قواعد نظامی منجر به: موفقیت در عملیات، کاهش تلفات و ضایعات، پاکسازی منطقه عملیاتی و رضایتمندی مردم بومی شد	بکارگیری قواعد اساسی رزم بر حسب وضعیت منطقه	منطقه و دشمن
انجام عملیات روانی بر روی مردم و حریف و الزام حفظ جمعیت در مقابل تصرف آن توسط ضد انقلاب سلب میل جنگجویی در ضدانقلاب و به حداقل رساندن تلفات از آنها	عملیات روانی	(۲) جذب مردم و مردم یاری
تفکیک صف مردم از ضد انقلاب و اشرار	مردم یاری	
توجه به توان یگان‌های خودی و میزان تحرک و استعداد و تجهیزات و آموزش توجه به آمادگی و توانایی‌های رزمی یگان‌ها	پشتیبانی مناسب تجهیزات	(۳) تعیین اولویت‌های عملیاتی
هماهنگی و وحدت نیروهای نظامی و دولتی در مقابله با شورشیان همدلی جناح‌های سیاسی طرفدار نظام در پشتیبانی از جنگ همسویی اهداف تاکتیکی، عملیاتی و راهبردی	همدلی و هماهنگی نیروهای لشگری و کشوری	(۴) تمرکز بر وحدت فرماندهی و مدیریت

جدول ۶: کدگذاری بسته و محوری قواعد و ملاحظات اساسی مورد توجه در اتخاذ تصمیمات

منبع: محقق یافته بر اساس مصاحبه با خبرگان

(۴) آثار و پیامدهای کاربرد این قواعد و ملاحظات چه بود؟		
کد گذاری باز (مفهوم سازی)	کد گذاری بسته	کد گذاری محوری
کنترل جمعیت در مناطق مرزی و عملیاتی بحرانی با ایجاد منطقه ممنوعه مرزی محدود کردن آزادی عمل ضد انقلاب استفاده از تاکتیک‌هایی چون کمین، شبیخون به مقرهای احزاب ضدانقلاب و پاکسازی روستاها و محورهای مواصلاتی رعایت اصول ملاحظات اساسی پدافند، در برابر تهاجم دشمن در منطقه	تهاجم دقیق و سریع با شدت عمل	(۱) کارآمدی و اثربخشی عملیاتی در انهدام ضد انقلاب

(۴) آثار و پیامدهای کاربرد این قواعد و ملاحظات چه بود؟		
کد گذاری محوری	کد گذاری بسته	کد گذاری باز (مفهوم سازی)
	انهدام ضد انقلاب و پاکسازی منطقه	آمادگی در همه صحنه‌ها و ابعاد برای کسب امنیت پایدارمردمی و پاکسازی روستاها پس از جدا سازی مردم از ضد انقلاب
	تسلط بر دشمن و منطقه	تسلط بر جغرافیای منطقه و اشراف اطلاعاتی نسبت به جو، زمین، دشمن و جمعیت در داخل و خارج کشور
		شناسایی مؤثرین ضد انقلاب و به تسلیم کشاندن آنها در سطوح مختلف
		شناسایی و برخورد با عناصر ضدانقلاب در داخل و آن سوی مرز
(۲) تحکیم عملیات روانی خودی و تضعیف روحیه دشمن	خنثی سازی جنگ شناختی ضد انقلاب	بی‌اثر و خنثی شدن عملیات روانی حریف و دشمن از بین بردن اضطراب و وحشت در بین مردم اصل وارد نشدن تلفات و خسارات به مردم در زمان انجام عملیات افزایش اعتماد مردم نسبت به ن.م پیوند عمیق تربین مردم و پاسداران انقلاب رأفت اسلامی نسبت به مردم دراو لویت رزم چریکی ایجاد فاصله بین مردم با تروریست‌های احزاب کردی خنثی سازی تبلیغات روانی و عملیات روانی از یکسو و از سوی دیگر برخورد قاطع و منهدم کننده گروه‌های تروریستی مسلح با ملاحظه کمترین آسیب به مردم عادی
		رعایت اخلاق اسلامی در مواجه با جنگ با ضدانقلاب جدایی طلب و خودمختار خواه تقسیم مأموریت، وظایف و منطقه عمل بین ن.م و سازمان‌های اطلاعاتی
		توسعه و پدافند داخلی در مناطق مستعد احیای ضدانقلاب
		توسعه امکانات زیستی بهتر توسط جهاد سازندگی و
	تبلیور روحیه الهی در رزمندگان	
	همگرایی مردم با نظام و ن.م	

(۴) آثار و پیامدهای کاربرد این قواعد و ملاحظات چه بود؟		
کد گذاری محوری	کد گذاری بسته	کد گذاری باز (مفهوم سازی)
		دولت مرکزی
		تحکیم و ارتقاء امنیت پایدار مردمی و همگرایی جمعیت با نظام
(۳) کنترل امنیت مناطق پاکسازی شده از ضد انقلاب	نا کامی در دستیابی به اهداف	ایجاد زخم‌های انسجام اجتماعی و فرهنگی ناشی از ناهماهنگی‌ها
		آسیب‌ها و ناکامی‌های عملیاتی ناشی از ناهماهنگی‌ها و در نظر نگرفتن منابع مورد نیاز عملیات

جدول ۷: کدگذاری بسته و محوری آثار و پیامدهای به کارگیری قواعد و ملاحظات مد نظر در تصمیمات
منبع: محقق یافته بر اساس مصاحبه با خبرگان

نتیجه گیری

الف- اصول حاکم بر انواع تصمیمات فرماندهان

اصل آموزش‌های همگانی و نظامی کاربردی متناسب با منطقه و دشمن، اصل جداسازی، محاصره، انهدام و انسداد عقبه دشمن، اصل امنیت مردم پایه، اصل نبرد بر اساس آموزه‌های اسلامی، تاکید بر بکارگیری اصول جنگ، تاکید بر بکارگیری اصول اساسی رزم، اصل وحدت فرماندهی و وحدت ملی

ب- آثار و پیامدهای کاربرد این اصول: پاکسازی ضد انقلاب در منطقه و تأمین امنیت

پ- قواعد و ملاحظات اساسی مورد توجه در انواع تصمیمات و بکارگیری یگان‌ها

بکارگیری قواعد اساسی رزم بر حسب وضعیت منطقه و دشمن، جذب مردم و مردم

یاری، تمرکز بر وحدت فرماندهی و مدیریت، تعیین اولویت‌های عملیاتی

ت- آثار و پیامدهای کاربرد این قواعد و ملاحظات : کارآمدی و اثربخشی عملیاتی در

انهدام ضد انقلاب، تحکیم عملیات روانی خودی و تضعیف روحیه دشمن، کنترل امنیت مناطق

پاکسازی شده

پیشنهاد

اتخاذ تدابیر لازم جهت تقویت مشارکت مردمی در کلیه امور دفاعی - امنیتی اعم از امور عمرانی، آموزشی، فرهنگی، نظامی، اجتماعی و ... از قبیل تقویت گرایش به هویت ملی، اعتماد اجتماعی، دینداری

منابع

- اسلامی، مجتبی و درجانی، حسین (۱۳۸۸)، فصلنامه امنیت در اسلام مبانی و قالب‌های فکری، نظم و امنیت انتظامی، شماره دوم، سال دوم، تابستان ۱۳۸۸، صص ۵۷ - ۳۵.
- استکی، جواد (۱۳۹۴)، «تدوین راهبرد امنیت پایدار در منطقه شمال غرب کشور مبتنی بر تحلیل عوامل ژئوپلیتیکی»، چاپ اول، تهران: دانشگاه عالی دفاع ملی - دانشکده مدیریت راهبردی (رساله دکترا).
- ایزی، مصطفی (۱۴۰۰)، امنیت پایدار از منظر انقلاب اسلامی (اصول و مبانی حکمرانی امنیتی بر مبنای مکتب امنیتی تهران)، فصلنامه علمی مطالعات مدیریت راهبردی دفاع ملی، تهران.
- جلالی، غلامرضا (۱۳۷۹)، «راهبرد امنیتی دهه ۶۰ جمهوری اسلامی ایران در کردستان»، جلد اول و دوم، دانشکده فرماندهی و ستاد/مدیریت دفاعی (پایان‌نامه کارشناسی ارشد).
- جلالی، غلامرضا (بی تا)، «تفکرات نظامی سرلشگر پاسدار شهید محمد بروجردی/ استراتژی نظامی جمهوری اسلامی ایران در کردستان» (محل سند: دانشگاه جامع امام حسین «ع»، دانشکده پیامبر اعظم «ص»، مرکز امنیت پایدار)
- جلایی پور، حمیدرضا (بی تا)، «بررسی مسائل سیاسی منطقه کردستان»، دفتر جذب و تربیت مدیر و مبلغ ستاد منطقه ۲ کشوری، جزوه شماره ۱.
- خدادادی، محمد اسماعیل (۱۳۷۱)، «علل و ریشه‌های سازگاری و ناسازگاری در کردستان ایران»، دانشگاه تهران/ دانشکده حقوق و علوم سیاسی (پایان‌نامه کارشناسی ارشد).
- ذاکری، امیر، نضافتی، نوید و ذاکری، عاطفه (۱۳۸۸) ارائه روشی جهت مستندسازی تجارب مدیران صنعت پتروشیمی، اولین کنفرانس ملی اجرای پروژه به روش EPC ، تهران، گروه مطالعات نظام پیمانکاری.
- رستگارپناه، حسن (۱۳۹۸)، «تاریخ شفاهی دفاع مقدس/کردستان در بحران امنیت و محرومیت»، به کوشش رضا صادقی، چاپ اول، تهران، انتشارات مرکز اسناد و تحقیقات دفاع مقدس.
- روحی، نبی الله (۱۳۹۰)، «امنیت مردم‌نهاد در مدیریت بحران- بررسی موردی کردستان»، دانشگاه جامع امام حسین (ع)- دانشکده و پژوهشکده پیامبر اعظم (ص)، معاونت پژوهش.

- شایگان، فریبا (۱۳۹۱)، امنیت پایدار از دیدگاه مقام معظم رهبری، فصلنامه آفاق امنیت/ سال پنجم / شماره چهاردهم.
- صادقی، حمید و حسینی، معصومه (بهار و تابستان ۱۳۹۴)، «واکاوی نقش شوروی و انگلیس در ظهور و سقوط جمهوری مهاباد»، خردنامه، شماره ۱۴.
- عباسیان، شیرزاد و لطف الله زاده، سعید (۱۳۹۱)، بررسی عوامل مؤثر بر همگرایی و واگرایی اقوام (آذری و کرد)، همایش امنیت پایدار، دانشگاه جامع امام حسین، تهران